

Analiza Allianz Trade: România rămâne una dintre cele mai vulnerabile economii din Europa Centrala și de Est, în pofida redresării regionale

Riscul global de țara s-a îmbunătățit în 2025, cu 36 de ratinguri revizuite pozitiv și doar 14 retrogradări, potrivit celei mai recente analize Allianz Trade. Evoluția reflectă capacitatea mai multor economii de a-și ajusta politicile fiscale, monetare și comerciale într-un context internațional dificil. Printre statele care au înregistrat îmbunătățiri se numără Argentina, Ecuador, Ungaria, Italia, Spania, Turcia și Vietnam. În Europa Centrala și de Est, tendința este mixta. În timp ce unele economii din regiune beneficiază de fundamente macroeconomice solide, România rămâne expusă unor vulnerabilități semnificative, în special pe zona finanțelor publice și a dezechilibrelor externe. Redresarea economică internă este lentă, iar riscurile asociate poziției fiscale și externe s-au amplificat considerabil, ceea ce poziționează România negativ față de alte economii din regiune.

Inflația continuă să diferențieze România față de restul regiunii

Deși inflația a intrat pe un trend descendent la nivel regional, **România continuă să înregistreze una dintre cele mai ridicate rate ale inflației din Europa Centrala și de Est.** Presiunile asupra prețurilor sunt alimentate de rigidități structurale, de dinamica salariilor și de transmiterea incompletă a politicii monetare. Aceasta evoluție afectează puterea de cumpărare a populației și menține un grad ridicat de incertitudine pentru mediul de afaceri. **Comparativ cu alte economii din regiune, temperarea mai rapidă a inflației a permis o normalizare mai clară a condițiilor economice.**

Redresare economică lentă, într-un context regional mai favorabil

După o performanță economică modestă, **economia României continuă să se redreseze într-un ritm inferior celui înregistrat de majoritatea economiilor din Europa Centrala și de Est.** Deși ciclul economic regional începe să se stabilizeze, **România rămâne afectată de persistența dezechilibrelor interne,** care frânează revenirea cererii și a investițiilor. Comparativ cu alte economii, Polonia sau Cehia beneficiază de fundamente macroeconomice mai solide, care le permit o normalizare mai rapidă a activității economice.

Cu toate acestea, **cea mai importantă vulnerabilitate a României rămâne deteriorarea accentuată a poziției fiscale și externe. Deficitul bugetar a crescut la 8,7% din PIB în 2024,** pe fondul majorărilor semnificative ale pensiilor și salariilor din sectorul public, precum și al cheltuielilor ridicate asociate ciclului electoral. În paralel,

deficitul de cont curent s-a adâncit la 8,2% din PIB, reflectând creșterea importurilor, performanța slabă a exporturilor și pierderea competitivității costurilor. Toți acești factori au dus la o poziție externă evaluată ca fiind semnificativ mai slabă decât nivelul compatibil cu fundamentele economice și politicile considerate sustenabile. **Deși România își menține statutul de investment grade, toate agențiile majore de rating au revizuit perspectiva la negativ**, semnalând îngrijorări legate de sustenabilitatea fiscală și de vulnerabilitățile de finanțare.

Finanțare externă mai riscantă decât în alte state din CEE

Deficitul de cont curent este finanțat într-o proporție tot mai mare prin fluxuri generatoare de datorie. Investițiile de portofoliu reprezintă peste două treimi din finanțarea externă, ceea ce sporește expunerea economiei românești la schimbări bruște ale sentimentului investitorilor și la volatilitatea piețelor financiare.

Pentru a reduce dezechilibrele bugetare și externe, autoritățile au adoptat un pachet de măsuri fiscale, incluzând creșteri de taxe și măsuri de limitare a cheltuielilor. Cu toate acestea, riscurile de finanțare rămân ridicate, în contextul deficitelor încă mari și al creșterii datoriei publice. **În plus, absorbția fondurilor europene continuă să fie lentă**. La jumătatea anului 2025, **rata de utilizare a fondurilor din NGEU era de aproximativ 38%, iar cea a fondurilor structurale de circa 17% din sumele angajate**, niveluri inferioare celor înregistrate în alte state din regiune. Capacitatea administrativă redusă și blocajele în procedurile de achiziții publice continuă să afecteze implementarea investițiilor. **Deși mediul de afaceri este considerat adecvat, lipsa reformelor structurale în sectoare economice cheie și execuția lentă a investițiilor publice limitează potențialul de creștere pe termen mediu**. Aceste constrângeri afectează competitivitatea și capacitatea economiei de a recupera decalajele față de alte economii din Europa Centrală și de Est.

„În 2025, îmbunătățirile au fost determinate în principal de fundamentele macroeconomice mai solide, susținute de politici fiscale și monetare mai favorabile. În numeroase piețe emergente, condițiile de finanțare mai bune, aprecierea monedelor locale și prețurile mai ridicate ale materiilor prime au permis eliminarea restricțiilor privind tranzacțiile. În rândul economiilor cu venituri ridicate, stabilitatea politică îmbunătățită, dezinflația și performanțele comerciale mai solide au consolidat reziliența în Europa (în special în Germania, Grecia, Italia și Spania) și în regiunea Asia-Pacific (inclusiv Coreea de Sud și Vietnam).”, afirma Ana Boata, Head of Economic Research, Allianz Trade.

Instabilitatea politică complică ajustarea macroeconomică

Instabilitatea guvernamentală și fragmentarea politică afectează coerența și predictibilitatea politicilor economice. Presiunile electorale recente au contribuit la relaxarea disciplinei fiscale, amplificând dezechilibrele macroeconomice într-un context regional și global marcat de incertitudine.

În concluzie, România nu se confruntă cu o criză iminentă, însă rămâne una dintre cele mai expuse economii din Europa Centrală și de Est, atât din cauza inflației persistente, a deficitelor ridicate și a riscurilor de finanțare în creștere, cât și din cauza constrângerilor structurale care limitează capacitatea de ajustare.

„Sunt, totuși, și vești bune legate de reducerea deficitului bugetar pentru finalul anului 2025, care ar trebui să continue și în anii următori.

Într-adevăr, incertitudinile politice persistă și risca să deraieze angajamentele guvernului de reducere a deficitului și prin pârghia reducerii cheltuielilor statului (după ce prima pârghie de creștere a veniturilor, prin intermediul taxelor, a fost deja utilizată). Cu toate acestea, nu putem să nu observăm că riscul iminent al unei declasări a ratingului de țară a fost depășit pe termen scurt, iar România se împrumută la costuri mai reduse față de prima jumătate a anului 2025.

În plan micro, asaltate de spectrul inflației și al întârzierilor la încasări/plați, companiile manifesta o prudență accentuată la acest început de an în ceea ce privește planurile de viitor, cu efect asupra investițiilor și al consumului privat. În acest context, crește probabilitatea ca, din a doua parte a anului, dacă nu chiar mai devreme, discuția referitoare la direcția economiei să se deplaseze din planul inflației (care nu va dispărea) către modalități de a impulsiona creșterea economică, sentimentul consumatorului și, eventual, spre scăderea nivelului dobânzilor bancare.” **concluzionează Mihai Chipirliu, Credit Director, Allianz Trade România.**